

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 279. Quid observare debeat Confessarius eorum, qui specialiter profitentur devotionem aut perfectionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

confessionibus, foeminarum praesertim, severos patris se quam familiares exhibeant: in universum tamen paterna quaedam & spiritualis gravitas in eis eluceat. Atque etiam ideo S. Xaverius teste Turfelli in equo vital. 6. c. 17. Quoniam in familiaritate mulierum ferme plus periculi est quam emolumenti, magno per auctor erat confessarius, ut in confessionibus, in colloquiis, in congressibus earum, in reconciliacione cum conjugibus cauti essent intentique ad suspiciones vicesque horum, & non tantum ad culpam criminem vitandum. Addebat S. X. uxori affirmanti se enixius servitutam Deo, si abstineret a consuetudine viri, non esse credendum, quia multum ille fervor facile refrigescit, nec unquam ferè suscipitur sine gravi aliqua virorum offensione. Sylvius in notis ad c. 22. Instruct. Pastor. S. Car. Borrom. ait, Cavendum est unicuique, praesertim Sacerdoti, ne sub specie necessitatis, consilii vel auxilii nimiam familiaritatem contrahat cum quantumcumque devota muliere, contingit enim, ut ubi videtur esse charitas, ibi verè sit vitiosa cupiditas. ... Quatuor sunt potissima, quae Sacerdotes quosdam reddunt inglorios ac inutiles (utinam non noxios) Pocula, Mulieres, Praesumptio, & eorum, quae didicisse se putant, Usus indiscretus. Videri potest Rayn. Tom. 12. De sobria conversatione cum mulieribus.

1892. Q. 279. Quid observare debeat Confessarius eorum, qui specialiter profitentur devotionem aut perfectionem. R. S. 1. Aliqui poenitentes volunt esse contemplativi sive hypermystici, omnia extraordinaria sectantes, imò & loquentes vocibus extraordinariis, quales sunt, submersio in abyssali profundo, annihilatio sui, effluxus à Deo, meditatio negativa, sanitas caelestis, languor tartareus &c. hos egregie perstringit Rayn. in Heter. tom.

16. f. 3. p. 2. docetque sepe comitari ingentem superbiam, proprii iudicii tenacitatem, stultas imaginationes, insanias falsas. Itaque tales reducendi sunt ad veram humilitatem internam, de qua Rayn. f. 4 p. 1. à n. 9. deinde ad puram in omnibus intentionem, de qua habet ibidem p. 4. & aliqua signa intentionis non puræ dedi l. 5. nu. 317. in fine. Postmodum dirigendi sunt secundum communes Regulas spiritus, quas viri sancti & Ascetæ tradunt. Ferendæ autem non sunt personæ, ac præsertim mulieres, quæ advertuntur semper loqui velle de rebus spiritualibus vel docendi causâ vel ad dandum virtutis aut spiritualis scientiæ suæ specimen: Novi quasdam, inquit S. Hier. in Epist. ad Nepotianum, maturioris ætatis, sed libertini generis, adolescentulis delectari, filios quærere spirituales, paulatimque superato pudore &c.

§. 2. Sæpe etiam sunt pœnitentes, qui quibusdam devotiunculis addicti sunt, & simul hærent in vitiis: Corn. à Lapide in c. 34. Eccli. v. 28. ait, Alii peculiare devotiones sibi indicunt, v. g. die Sabbathi jejnant, rosarium recitant, officium legunt in honorem B. Virginis, & interim in gravibus sceleribus persistunt, persuasi neminem posse perire & damnari, qui colat B. Virginem, eò quod ipsa sit mater misericordiæ: quæ omnia diabolus eis astute suggerit, ut per hosce errores & illusiones eos pertrahat in gehennam. Itaque sollicitè edocendi sunt, ista quidem bona esse, sed nihil profutura sine cura gratiæ Dei semper conservandæ. Quomodo autem corrigendæ sint personæ aliquæ ad æternam sui mortificationem nimium pronæ, aut putantes visiones se habere, docet Ludov. de Poise in Epist. 20. post ejus vitam.

§. 3.

1894. §. 3. Confessarius sæpe incidet in animas capaces perfectionis, pro quibus dirigendis indigebit speciali lumine, obtinendo per orationem & per lectionem librorum spiritualium. Ex piis Asceticis collegi sequentia veluti documenta:

1. Non omnes uno regendi sunt spiritu nec uno ducendi modo: modum, quo tu vel alius juvatur, non obtrudes importunè omnibus; & ideo priusquam directionem incipias, conare poenitentis intimos animi motus constitutionemque perspicere, ut instructiones tuas possis ejus capacitati & naturæ accommodare. 2. Apud unumquemque, excitandum & fovendum est desiderium maximæ perfectionis, quamvis hic vel ille ad eam non putetur perventurus, nam & Deus desideria ad martyrium immisit Sanctis, quos martyres esse volebat. Attamen ad perfectionem ducantur per gradus & ordinatè: nec statim ab osculo pedum saliendum ad osculum oris, sed transcundum per osculum manuum, operando & imitando actiones Christi, plúsque imitando quam meditando. 3. Necessaria omnibus est mortificatio aliqua: Probatione etiam opus est, ut videas, quis in anima spiritus dominetur, & quis sit dominans affectus malus, qui primò superandus est: attamen cautela necessaria est in probatione, ubi indoles ad amorem propensa est, aut ubi temperamentum atrabile abundat, nam tum facile oritur inordinata affectio vel nimia dejectio. 4. Sæpe expedit animas eximias à Deo donis ornatas sibi ipsis subducere quasi per contemptum eorum, quæ recensent, ne si ostendatur æstimatio, illis præparetur
ruina

ruina per superbiam : hinc in obscuritate aliqua continendæ sunt, ut non sciant se scire vel sciri. 5. Animæ adhuc teneræ, quas Deus sibi primò conciliat, molliùs tractandæ sunt; nec est omnino abeundum à divinis consiliis animam suaviter ducentibus: attamen cum nobilioribus animabus & paulùm provecctis eâ suavitate disciplinæ utendum est, quæ severitatem contineat: cum illis tamen non est utendum severiore disciplinâ, qui communi sorte feruntur, sed tantùm cum illis potest fieri insolitum probandi genus, apud quos beneficia Dei singularia sunt & insolita, quia gratiæ tum pariformiter affunduntur, ut anima ad difficultates par efficiatur. 6. Animarum nobilium probationes non sint quæsitæ vel apertæ, hoc enim si advertant, facillè ad omnem humilitatis & abjectionis modum sese fingent, sed ita fiat probatio ex re nata, ut non videatur recedere à communi modo vulgares animas dirigendi, hinc communia & levia quandoque imponenda, quasi se ad earum imbecillitatem accommodando, & sic reprimetur superbia fervorque ad gravissimas probationes immoderatio: extraordinarii labores pœnalitatum non debent imponi, sed animæ sic sunt instituendæ, ut illos suâ sponte deposcant. 7. Sequendus est instinctus divini ductûs, qui unicuique propriæ perfectionis mensuram ponit, summa enim & propria cujusque perfectio est Deum sequi: unde cum certum sanctitatis gradum singulis definiverit Deus, non est altiùs enitendum, quàm quò Deus vocat: hinc anima divinitus ad metum impulsæ, abstrahenda non est, sed moderatoris est suo ductu consentire
divi-

divino, ne opus Dei, consiliis suis evertat. Et licet desiderium majoris perfectionis excitandum sit, hoc fiat circa modum proprium, nempe ea excolantur, ad quæ mover Deus, aliquando solam exteriorem vitam hominibus regendam relinquit, modum verò in interiori tenendum solus docet. 8. Circa eos, quibus benignæ sunt indolis, sciendum, imprimis esse difficilius, quàm discernere virtutem naturali eorum indoli convenientem, eisque etiam difficillimum erit eandem acquirere, nam in opere & exercitio natura agit non virtus præsertim cum natura, utpote innata, sit fortior, usus autem facere debeat virtutes non natura. Suadendæ tamen & prosequendæ sunt virtutes naturæ accommodatæ, nam Deo gratia naturis se attemperat, ut suavius finem consequatur, & homo constantius in eum tendat. Nihilominus adhuc indoles ad certam virtutem prona, cum exercenda est virtus, primenda sæpe est, ne se nimium effundat, & exemplum à Christo datum revocanda, enim probatio fit, sitne virtutis actus vel indolis. Deinde in talibus hominibus opinio virtutis comparatæ eidem comparandæ officit, nam virtutem sæpe putant, quod naturæ est, ideoque sollicitè edocendi sunt, quodnam sit proprium & supernaturale virtutis motivum, ut ex eo agere consuecant. 9. Suaviter corrigendi, qui in rebus agendis proprii sunt cerebri & tenuioris iudicii: Ad prudentiam spectat non obfirmare mentem ad aliquid faciendum vel mittendum, sed proponere firmiter, ita tamen ut mutatis causis & circumstantiis immutari possint, nec mens ira defigenda est.

in unam rem, ut ad alia fortè magis necessaria vel utilia reddatur minus apta. 10. Nunquam crede illorum spiritui, quos ad verteris studiosè extraordinaria sectari, nisi ex certis signis habeas id esse ex impulsu divino. Perfectio uniuscujusque est, ordinaria opera bene peragere, ut nempe manè bene surgamus, bene meditemur, bene oremus, legamus vel audiamus Missam, bene doceamus, legamus, laboremus, bene comedamus & bibamus, bene ludamus & recreemus nos, bene conversemur cum proximo, bene faciamus examen conscientie vespèri, bene nos demus quieti: qui hæc bene facit, perfectus est: tum autem bene facit, si faciat tempore ac modo debito, & imprimis intentione purâ quia Deus sic fieri vult, & ut sic adimpleatur sanctissimum ejus beneplacitum.

§. 4. Huc spectant monita quædam & sententia, quibus ad perfectionem se & alios dixerit *Ladov. De Ponte*, & habentur in ejus vita pag. 416. 1. Fac pro Deo, quod potes, & Deus faciet pro te, quod tu non potes. 2. Bene fac parva, & Deus te juvabit, ut possis majora. 3. Ne differas bona tua proposita, quia si jam non facis, quod potes, quotidie poteris minùs. 4. Accipe dulcia hujus vitæ pro amaris, amara pro dulcibus, & habebis pacem. 5. Habeas tu curam Dei & Deus habebit curam tuâ. 6. Esto liberalis erga alios, & Deus erit erga te. 7. Da, quod à te petunt, & Deus dabit tibi, quod tu petis. 8. Si desideras implere voluntatem Dei, quare fallis obedientiam properando ad alia, cum jam habeas, quod desideras? 9. Si turbaris interiùs in eo, quod facis, signum est, quod in eo quæras aliquid proprium. 10. In me
Tom. VII. *Eccc* *nihil,*

1895.

nihil, in Deo omnia. 11. Ego sum, qui non sum: Deus est, qui est. 12. Verus amor Dei mavult hic pati quàm gaudere: bibere calicem amaritudinis quàm dulcedinis. 13. Verus amor Dei magis quærit gloriam Dei quàm propriam. 14. Verus amor mavult dare quàm accipere, si desiderat accipere, dandi causâ desiderat. 15. Verus amor mavult amare quàm cognoscere, pluris æstimat obedientiam quàm scientiam. 16. Cura facere omnia & sola, quæ Deus vult, & sic ejus voluntatem impleveris. 17. Cura facere voluntatem Dei promptè ac purè, quæ ipsius voluntas est, & ut ei placeat, & sic feceris eam in terra, sicut in cœlo fit. 18. Tantùm amare Deum, quantum abhorres teipsum. 19. Ille non verè abhorret, qui fugit honores & voluptates, quærit verò contemptum ac dolores. 20. Eligis pro sociis vitæ paupertatem, contemptum ac dolorem, quia hos etiam sibi comites Christus Dominus noster elegit. 21. Quantascumque habeas occupationes, cura eas obire cum tranquillitate ac quiete interna, ac si nihil aliud esset agendum. 22. Reprime anxiam cupiditatis, absolvendi opus, ut transeas ad aliud, nisi verè malè peractum. 23. Magis cura in tuis officiis quid te oporteat facere, quàm quid gratia mercedis possis pro illis recipere. 24. Anxia cura favorum accipiendorum à Deo facit ineptum ad illos accipiendos, quia indicium est exigentis humilitatis & intentionis non puræ, & insuper inducit teporem in agendo, dum est magis intentus, quid recipiat, quàm quid & quomodo agat. 25. Verè humilis judicat se indignum omnibus bonis, dignum verò malis omnibus, indignum præmio, dignum pœnâ. 26. Si ve

sentires te promeritum pœnas inferni, non quereris de malis, quæ habes, nec de bonis, quæ non habes. 27. Quid Deus tibi debet, vel quid pro illo fecisti, ut queraris eum tibi non dare, quod cupis? 28. Si vis continuò meminisse Dei, cura tuimet oblivisci. 29. Recordabitur tuus Deus, si tu tu obliviscaris. 30. Mei oblivisci est oblivisci mei honoris, voluptatum, sanitatis, vitæ, consolationum etiam spiritualium, & quidquid meam in rem est, nisi quantum Deus me vult meminisse propter obsequia sua & majorem gloriam. 31. Plùs cura mortificationem quàm contemplationem, quia immortificatus quærit orationem, sed non invenit, mortificatum autem ipsa oratio quærit & invenit. 32. Experienciã novi timorem infantium esse pœnam superbiorum. 33. Justitiæ divinæ est, ut qui vanè & sine causa gloriatur, etiam vanè & sine causa timeat. 34. Propinquus est malo, qui propter ignaviam contentus est minore bono. 35. Procul à malo est, qui semper quærit majus bonum. 36. Deus illi se manifestat, qui humiliter seipsum abscondit. 37. Deus illi se abscondit, qui vanè seipsum ostentat. 38. Lingua terræ est, loqui bene de se, malè de aliis, nunquam de Deo. 39. Lingua celestis est, loqui malè de se, bene de aliis, semper de Deo vel pro Deo. 40. Relinque litterarum imperfectam, cum Deus te vocat, quia plùs valet res bene cœpta quàm malè finita. 41. Tunc Deus te ordinat, cum obedientia tuas cogitationes disturbat. 42. Summa miseria abundare conceptibus, egere affectibus, divitem esse veritatem, egenum virtutum. 43. Homule, dispone domui tuæ, cras fortè morieris. 44. Simula-

Eccc 2

erunt

crum Divinitatis est facere bonum sine turbatione, cum amore sine quæstu, cum magnanimitate sine præsumptione. 45. Villice iniquitatis, vide quid agas, cras fortè reddes rationem villicationis tuæ.

1896. Q. 280. Quid observare debeat Confessarius, si advertat poenitentem suo immitti à Deo varias consolationes vel desolationes internas. R. Sequentia collegi ex piis Ascetis, quæ servire possunt pro alia quali directione:

§. 1. Consolationes seu visitationes divinaræ non omnibus contingunt æqualiter: Tyrones sunt velut in hyeme, in qua sol communiter latet, & potiùs sunt frigora ac frequentes pluviz. Proficientes sunt in Vere, in quo est major varietas; sæpius tamen apparet sol. Perfecti sunt in æstate, in qua multi æstus continuusque ferè sol: sunt tamen etiam hic quandoque nubila, tempestates & horrendi fragores, qui non diu durant, sed inter illos medios sæpe sol erumpit clarior, aut affulgent mirra fulgura divinarum illustrationum, quæ sereno cælo non apparuissent. Expectandæ autem sunt à Deo non extorquendæ consolationes: & media obtinendi sunt, 1. petere moderatè, quantum Deo placet & tibi expedit. 2. Accuratè obire exercitia spiritualia ordinaria, maximè in summis ariditatibus. 3. Humilem esse & gratum, quando Dei visitationes adveniunt. 4. Moderatè sollicitum esse in eis conservandis. 5. Sequi, quò impellunt, & conari capere fructum, ad quem tendunt.

1897. §. 2. Indicia advenientis consolationis sunt, impulsus subiti & admonitiones animæ, ut attentata sit & quieta: item desiderium fervens